

РЕШЕНИЕ

№ 12460

гр. София, 09.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 26.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **12547** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - 178 във вр. с § 8 от ПЗР на Административнопроцесуалния кодекс .

Образувано е по жалба на И. В. М. против мълчалив отказ на кмета на район „Витоша“, Столична община по заявление вх. № РВТ24-МД94-97 от 6.11.2024г за заверка на молба-декларация за извършване на обстоятелствена проверка за недвижим имот.

Наведени са доводи за материална незаконосъобразност на оспорения отказ по съображения, че в този случай административният орган действа в условията на обвързана компетентност да удостовери исканите факти такива, каквито са. Същият не разполага с правото на преценка дали да издаде или да откаже заверката на документа при положение, че административното производство е инициентирано от лица, разполагащи с правен интерес и при липса на законова забрана. При заверка на молбата-декларация адм. орган не можел да решава спорове за собственост, а единственото което следвало да удостовери било дали за имотите има издаден АОС, като нотариусът е този който да признае или отрече правото на собственост. Твърди се, че в административното производство са представени всички документи необходими за идентифициране на имота. Претендира се да бъде отменен мълчаливия отказ и административния орган да бъде задължен да се произнесе в указания от съда срок. Моли за присъждане на разноски.

Ответникът – Кмет на район „Витоша“, Столична община в писмено

становище и в с.з. чрез процесуалния си представител поддържа частична недопустимост на жалбата, евентуално неоснователност.

СПП не взема становище.

Административен съд-София-град след като прецени доводите на страните и събраните по делото ОТНОСИМИ доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

В администрацията на район „Витоша“, Столична община е образувана преписка въз основа на заявление /молба/ № РВТ24-МД94-97 от 6.11.2024г от И. В. М. за заверка на молба-декларация за извършване на обстоятелствена проверка за недвижим имот- Поземлен имот с идентификатор 68134.1935.1027 .

По допустимостта: Съгласно приложимата норма на чл.57, ал.2 АПК административният акт по чл.21, ал.2 и ал.3 се издава до 7 дни от датата на започване на производството. В настоящият случай административното производство е било образувано по Заявление /молба/ от 6.11.2024г с което И. В. М. е сезирал кмета на район „Витоша“ с искане да бъде заверена Молба-декларация, необходима за издаване на нот.акт по обстоятелствена проверка за имот. Срокът за извършване на исканата административна услуга е изтекъл на 13.11.2024г. –сряда, присъствен ден след която дата е започнал да тече едномесечният срок /чл. 149 ал.2 АПК/ за оспорване на мълчаливия отказ на кмета на район „Витоша“. Този срок е изтекъл на 13.12.2024г. /чл. 60 ал.3 ГПК вр с чл. 144 АПК/ –и следователно подадената на 10.12.2024г. жалба е в срок.

Във връзка с направените доводи за недопустимост на оспорването следва да се отбележи, че в срока за произнасяне изтекъл на 13.11.2024г не са констатирани никакви недостатъци на искането. С писмо от 19.11.2024г заявителят се уведомява да представи документи. Тези аргументи биха били от значение ако недостатъците са констатирани в рамките на срока за произнасяне от адм. орган. /по арг. от чл. 30 ал.3 от АПК/. В случая обаче, ако се приеме, че писмото от 19.11.2024г /л. 10/ въобще има изискуемото по чл. 30 ал.2 АПК съдържание, то уведомлението за нередовности е изпратено от адм. орган след изтичане срока за произнасяне по чл. 57 ал.2 АПК, към който момент е вече налице формиран мълчалив отказ. Писмото от 19.11.2024г от кмета на район Витоша е издадено след 7 дневния срок считано от началото на административното производство, поради което не следва да се квалифицира като указание по см. на чл. 30 ал.2 АПК. Именно в срока за произнасяне адм. орган е длъжен да укаже за констатирани недостатъци в искането с което е сезиран, за да е приложимо изключението по чл. 30 ал.3 АПК, респ. в този срок да поиска съгласие или мнение от друг орган. В този срок, а не извън него, органът е длъжен да установи нередовността на искането по чл. 30 ал.2 АПК, като съобщи на заявителя и му даде срок за отстраняване. Кметът на район Витоша е установил нередовност на молбата едва на 19.11.2024г, тоест шест дни след изтичане срока за произнасяне, при наличие на вече формиран мълчалив отказ на 14.11.2024г. / Виж О №13820 от 16.10.2019г по адм д 11843/ 2019г на ВАС, О № 3345 от 20.03.2017г по адм д. № 2169/ 2017г на ВАС, О № 708 от 19.01.2017г по адм д № 21/ 2017г на ВАС, О № 12366 от 15.10.2018г по адм д № 11747 / 2018г на ВАС и др. / Нещо повече, според съда писмото от 19.11.2024г. не може да се приеме като указание по чл. 30 ал.2 АПК, според който ако искането не удовлетворява останалите изисквания на закона, заявителят се уведомява да отстрани недостатъците в тридневен срок от съобщението за това с указание, че неотстраняването им ще предизвика прекратяване на производството, тъй като няма

изискуемото по чл. 30 ал.2 АПК съдържание. По същите съображения са ирелевантни и приложените по адм преписка писмо от НАГ, писмо до кмета на район Оборище, писмо до Директор дирекция „АО“ СО, и същите не могат да обосноват приложимост на чл. 57 ал.7 АПК според който когато трябва да се поиска съгласието или мнението на друг орган, срокът за издаването на акта се смята съответно продължен, но с не повече от 14 дни, тъй като същите са извън срока за произнасяне.

Във връзка с доводите в писменото становище на ответника и в с.з., че срокът за произнасяне бил този по чл. 57 ал.7 АПК , на база на които обосновава съображения за недопустимост, тъй като следвало да се извърши проверка в регистъра за реституционни претенции, който се съхранявал от друг орган, е необходимо да се отбележи, че в случая е поискано заверка на молбата-декларация за обстоятелствена проверка от общинските органи в частта й има ли или не издаден акт за общинска собственост за заявения имот, което всъщност съставлява един от удостоверителните документи по чл. 62, ал. 4 от ЗОС, тоест първата хипотеза на чл. 62 ал.4 ЗОС, а не издаване удостоверение за наличие или липса на претенции за възстановяване на собствеността. / В този смисъл РЕШЕНИЕ № 2162 ОТ 05.03.2025 Г. ПО АДМ. Д. № 8576/2024 Г., III ОТД. НА ВАС/. Разпоредбата на чл. 62 ал.4 от ЗОС предвижда издаване на няколко удостоверения, а именно 1. за наличие или липса на акт за общинска собственост, 2. за наличие или липса на претенции за възстановяване на собствеността и 3. на удостоверение, че имотът е отписан от актовете книги за имотите - общинска собственост. Общинската администрация дължи извършване на поисканата услуга така както е заявена, а именно заверка на молбата декларация с данни за това дали имотът представлява или не общинска собственост. Отправеното искане се ограничава единствено до извършването на справка по актовете книги за имотите - общинска собственост и касае заверяване молбата декларация относно факта дали има или не акт за общинска собственост за конкретния имот. Релевантният факт в производството по извършване на поисканата административна услуга е дали имотът е актуван, като общинска собственост или не.

Жалбата е подадена от надлежна страна – адресат на акта и заявител на административна услуга. За оспорвания е налице и интерес от оспорването, тъй като е отказано извършването на заявените административни действия.

Съгласно § 1, т. 2 , б. „в" от ДР на Закона за администрацията, административна услуга е извършването на административни действия, който не са посочени в т. „а" и т. „б" от същата разпоредба, и които представляват законен интерес за физическо или юридическо лице. Заверката на молбата-декларация за обстоятелствена проверка е част от процедурата по издаване на констативен нотариален акт по чл. 587, ал. 2 от ГПК. По силата на тази правна норма, когато собственик на недвижим имот не разполага с доказателства за собственост или те не са достатъчни, нотариусът извършва обстоятелствена проверка за придобиване собствеността по давност чрез разпит на трима свидетели, посочени от кмета на общината, района или кметството или определено от него длъжностно лице, в чийто район се намира недвижимият имот. Свидетелите се посочват по указание на собственика и трябва по възможност да бъдат съседи на имота. С оглед на изложеното, заверката на молбата-декларация за обстоятелствена проверка по същността си представлява извършване на административна услуга по смисъла на § 1, т. 2, б. „в" от ДР на ЗА. Съгласно чл. 57, ал. 2 от АПК, административният акт по чл. 21, ал. 3 от АПК се издава до 7 дни от датата на започване на производството.

Към дата на подаване на жалбата, а и към настоящият момент, все още не е налице предоставяне на исканата административна услуга. Каза се по-горе, че е налице формиран мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от АПК.

Искането, като отправено към кмета на район „Витоша”, Столична община за попълване /заверка/ на молба-декларация за обстоятелствена проверка за имот, намиращ се на територията на района, е отправено до компетентния административен орган, на основание чл. 23, ал. 1 от АПК.

Целта на охранителното производство по чл. 587 от ГПК е да се удостовери, че определен недвижим имот е или не е държавна или общинска собственост като въз основа на тези данни се извършва преценка, представляваща част от охранителното производство, развиващо се пред нотариуса. Решаването на въпроса дали са налице материалноправните предпоставки оспорващият да бъде признат за собственик на имота на основание давностно владение стои извън правомощията на кмета на общината. Същият е от компетентността на нотариуса, който в развиващото се пред него производство е длъжен да извърши преценка за наличието на посочените обстоятелства, въз основа на която да издаде или да откаже издаването на нотариален акт. В компетентността на административния орган е единствено да извърши исканата административна услуга и да удостовери факти, относими към нотариално производство, а именно - дали имотът е или не е актуван като общински по реда на чл. 56 и сл. от ЗОС. Извършването на административната услуга обхваща издаване на административен акт, с който се удостоверява именно този факт. В производството по извършване на административна услуга релевантният факт е дали за конкретния имот е съставен АОС по реда на ЗОБС. Извършването на административната услуга обхваща издаването на акт, с който се удостоверява само този факт, като в тежест и отговорност на ответника – кмет на район „Витоша“, е да извърши изследване актуван ли е имотът като общински.

Ако ответникът счита, че имотът не е индивидуализиран, нито пък съществува в кадастралната основа поддържана от АГКК, /довод за това може да се изведе от писмото от 19.11.2024г на кмета на район Витоша с което се изискват от жалбоподателя стари скици, нот актове, документи указващи начина на придобиване или унаследяване/, то това е въпрос релевантен към основателността на искането, а не е основание за непроизнасяне в срок, тоест не е основание за формиране мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от АПК. След използване процесуалните способности за идентифицирането на имота, в т.ч. и като се съобрази, че в тежест на административния орган е и идентифицирането на имота съобразно предходни кадастрални и регулационни планове доколкото тези планове се съхраняват именно в районната администрация, която на основание §4, ал.1, т.2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР) е задължена да поддържа кадастралните планове и регистрите, одобрени по реда на отменените Закон за единния кадастър на Народна република България и Закона за териториално и селищно устройство, органът е длъжен да се произнесе по искането.

След като установи дали имотът съществува, респ. бъде индивидуализиран /с всички допустими способности, като се има предвид §4, ал.1, т.2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР) и изложеното по отношение неприложимостта в случая на чл. 30 ал.2 АПК / и събере данни, дали имотът е актуван като общински, то адм. орган е длъжен да се произнесе по искането. Действително, актът за общинска/държавна собственост има

декларативен, а не конститутивен ефект. Но собствеността може да бъде доказана в определено производство: в случая пред нотариуса единствено посредством наличието на съставен акт за общинска собственост, респ. държавна собственост. При наличие на претенции от страна на общината за правото на собственост на този имот и при липсата на съставен акт за общинска собственост, респ. претенции от трети лица това право следва да се установи по съдебен ред. В производството, проведено в случая пред административния орган, е релевантен единствено факта дали имотът /след като се идентифицира, индивидуализира / е актуван като общинска собственост, съставен по реда на чл. 56 и сл. от ЗОС /пред областния управител – по чл. 68 и сл. от ЗДС/, известен на органа служебно, а извършването на конкретно поисканата административна услуга се състои в издаване на акт, с който се удостоверява това обстоятелство.

Ако е счел, че имотът, предмет на административното производство не е индивидуализиран, в т.ч. не може да се установи дали съществува в кадастралната основа, то по арг. от чл. 36 от АПК доказателства за това следва да се съберат от административния орган служебно, освен в предвидените в този кодекс или в специален закон случаи, какъвто не е процесният. Страните са длъжни да представят само доказателства, които се намират при тях и не се намират при административния орган, като във всички случаи, когато в специален закон са определени изчерпателно доказателствата, които гражданинът или организацията трябва да представят, административният орган няма право да изисква от тях да представят други доказателства. В тази процедура единствено, което следва да представи заявителя е молба – декларация, попълнена по образец, в която да е описан имота. В този смисъл няма никакво основание да се иска от заявителя да представя други документи. Административният орган действа в условията на обвързана компетентност да удостовери исканите факти такива, каквито са, като отрази в молбата-декларация дали съответният имот е актуван като общински. Същият не разполага с правото на преценка дали да издаде или да откаже заверката на документа при положение, че административното производство е иницирано от лица, разполагащи с правен интерес и при липса на законова забрана. Във връзка със заявеното от процесуалния представител на ответника в с.з. съдът да има предвид при произнасянето си, че за имота имало издаден акт за собственост, то следва да се отбележи, че съдът няма правомощие да се произнася относно обстоятелствата, които са предмет на удостоверяване, тъй като съдържанието на документ, издаден в производство по извършване на административна услуга, може да бъде оспорено само по административен ред (чл. 81, ал. 2 АПК).

Изложеното обоснова извод за материална незаконосъобразност на оспорения мълчалив отказ, което налага неговата отмяна и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно указанията дадени в мотивите на настоящето решение при спазване на установения в закона седемдневен срок.

Относно разноските: С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК следва да бъде уважено своевременно направеното искане на оспорващия за присъждане на сторените по делото разноски в размер на 1010 лева, от които 1000 лева адвокатски хонорар, заплатен в

брой съгласно договор за правна защита и съдействие от 25.11.2024г и 10 лева държавна такса. Заплатеното адвокатското възнаграждение е в размер на минимума по чл. 8 ал.3 от Наредбата № 1 от 9 юли 2004 г.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на кмета на район „Витоша“, Столична община по заявление вх. № РВТ24-МД94-97 от 6.11.2024г от И. В. М. за заверка на молба-декларация за извършване на обстоятелствена проверка за недвижим имот.

ИЗПРАЩА делото като административната преписката на кмета на район „Витоша“, СО за извършване на исканата административна услуга, в 7-дневен срок от влизане в сила на съдебния акт съобразно мотивите, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на И. В. М. разноски в размер на 1010 лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: